

MED PATIENTEN I FOKUS

För ett längre
och friskare liv!

”

Din hälsa är viktig för oss på Pfizer. Vi forskar därför fram och tillverkar läkemedel och vacciner, samt erbjuder råd och verktyg som kan hjälpa dig och dina närmaste att leva ett längre och friskare liv.

pfizer.se

08-550 520 00

@PfizerHälsa

@PfizerSverige

@PfizerHälsa

INNEHÅLL

Förteckning

Med patienten i fokus	4
Från idé till patientnytta	6
Kliniska prövningar	10
Patientberättelse	12
Patientlagen	14
Miljö och hållbarhet	16
Biverkningsrapportering	18
Samarbeta med läkemedelsföretag	20
Påverkansarbete	22
Patientinitiativ	24
Om Pfizer	26
Samhällsengagemang	28

Med patienten i fokus

Pfizer vill hjälpa människor till ett längre och friskare liv

Syftet med denna handbok är att berätta om Pfizers verksamhet, öka kunskapen kring forskning och utveckling av nya läkemedel och vacciner, samt patienträttigheter och vad det innebär att vara med i en klinisk prövning etc. Handboken är framtagen i samarbete med patientföreträdare.

Vårt hjärta finns i forskningen

Pfizer har ett tydligt fokus – att utveckla läkemedel och vacciner så att människor kan leva ett längre och friskare liv. Pfizer investerar globalt hundratals miljoner kronor dagligen i forskning och utveckling av nya läkemedel och vacciner. Behandlingar som kan förebygga, lindra och till och med bota vissa sjukdomar. För att framgångsrikt lösa olika hälsoproblem

samverkar vi med många aktörer, bland annat universitet, hälso- och sjukvården, myndigheter, bioteknikbolag och inte minst patienterna själva. Därför samarbetar vi med ett flertal patientorganisationer och föreningar i Sverige, både på nationell och regional nivå.

Genom att alltid ha patientperspektivet i fokus kan vi bidra till att styra utvecklingen av läkemedel och vacciner så att de tillgodoser behov, prioriteringar och preferenser som gynnar både patienter och samhället i stort.

Pfizer har patienten i fokus

Många patienter lever med sin sjukdom varje dag under lång tid. Genom att ta del av insikter och erfarenheter från patientorganisationerna och deras medlemmar kan vi på Pfizer förverkliga våra höga ambitioner och förbättra patienternas liv.

Malin Parkler

Malin Parkler
VD

Jonas Ålebring

Jonas Ålebring
Medicinsk Direktör

Pia Steensland

Pia Steensland
Chef, Samhällsfrågor

Pfizer i Sverige

Sannolikt kommer de flesta människor i Sverige någon gång i livet att använda ett läkemedel eller vaccin från Pfizer.

Från idé till patientnytta

Forskning kräver resurser och tålamod

Pfizers mål är att introducera läkemedel och vacciner inom områden där det idag saknas behandling eller där det finns behov av nya och förbättrade alternativ för att förebygga och behandla sjukdomar. Dessa områden inkluderar bl. a. cancer, infektionssjukdomar, inflammatoriska sjukdomar, hjärt- och kärlsjukdomar samt sällsynta sjukdomar.

Forskning och utveckling av läkemedel och vacciner är en utmanande och tidskrävande process. Tidigare har det tagit 10 till 15 år från första labbstudier till godkännande. Men under coronapandemin utmanades det traditionella sättet att utveckla vaccin på grund av det globala nödläget.

Flera av utvecklingsstegen, utvärderingen och tillverkningen utfördes därför parallellt, utan att kompromissa med säkerhet och kvalitet i något steg.

Pfizers ambition är att, när det är möjligt, fortsätta arbeta på detta nya sätt för att säkerställa att nya, effektiva och säkra behandlingar når patienterna så snabbt som möjligt.

Här följer en kort beskrivning av sju steg i läkemedels-utvecklingen, från upptäckt av en ny substans till uppföljning av godkända läkemedel.

01

Jakten på nya läkemedel

Av de miljontals kemiska substanser som läkemedelsföretag identifierar och studerar, når endast ett fåtal hela vägen till ett godkänt läkemedel. De flesta projekt läggs ned på grund av biverkningar eller för att substansen är överksam.

02

Prekliniska läkemedelsprövningar

Den kemiska substansen analyseras och testas noggrant i laboratoriet för att fastställa säkerhet och effekt. Det är en mycket tidskrävande process där den testas både i provrör och biologisk miljö.

03

Kliniska läkemedelsprövningar

Om resultaten av de prekliniska prövningarna är positivt, krävs ett godkännande från Läkemedelverket samt ett etiskt godkännande från Etikprövningsmyndigheten innan substansen kan testas på människor.

Kliniska prövningar görs i fyra faser:

Fas 1: Läkemedelssubstansen testas på en mindre grupp friska frivilliga människor.

Fas 3: Substansens effekter och biverkningar jämförs med placebo (verkningslös substans) eller redan etablerade läkemedel. Vid positivt resultat kan läkemedelssubstansen bli ett godkänt läkemedel.

Fas 2: Läkemedelssubstansen testas på ett hundratal personer som har den aktuella sjukdomen eller relevanta symtom.

Fas 4: Under hela läkemedlets livscykel samlas data in för att öka kunskapen om läkemedlet, inklusive eventuella biverkningar och behov av justeringar för att nå optimal dosering.

Du kan läsa mer om kliniska prövningar och vad det innebär som patient att delta i en klinisk prövning i kapitlet som följer.

Godkännande

Godkännande av nya läkemedel sker idag oftast genom beslut av den europeiska läkemedelsmyndigheten (EMA).

Ett godkännande av EMA baseras nästan alltid på ett gemensamt beslut av regulatoriska myndigheter i flera eller alla EU-länder. Myndigheterna ställer mycket höga krav på säkerhet, tillverkning samt kliniska egenskaper och effekter. Dokumentation från alla studier som gjorts granskas och processen kan ofta ta ett år eller längre.

04

Snabbare granskning i kritiska tider

Vid en kritisk samhällssituation, som under coronapandemin, kan EMA snabba på godkännandeprocessen genom en så kallad löpande granskning. Samma krav ställs på kvalitet och säkerhet, men tillgänglig data skickas in successivt i takt med att den blir klar i stället för att all tillgänglig data granskas och utvärderas vid ett och samma tillfälle efter att samtliga studier är avslutade.

Tillverkning

All läkemedelsproduktion utförs enligt god tillverkningssed så kallad GMP. Varje steg i tillverkningen övervakas noga för att säkerställa att läkemedlet uppfyller bestämda krav på innehåll och kvalitet. Varje tillverkningsbatch kontrolleras och godkänns innan produkten distribueras.

Rekommendation och högkostnadsskydd

Efter godkännande av EMA kan läkemedlet användas i Sverige, men som regel behövs en hälsoekonomisk utvärdering innan läkemedlet når patienterna. Priset för läkemedlet utvärderas baserat på medicinsk effekt och patientnytta jämfört med vedertagna behandlingar.

Om priset bedöms rimligt kan Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) fatta beslut om inkludering i högkostnadsskyddet för receptbelagda läkemedel. Rådet för nya terapier (NT-rådet) kan på liknande sätt ge rekommendationer till landets regioner om att läkemedlet kan börja användas inom slutenvården.

Tillgång till läkemedel innan godkännande

Patienter med allvarliga eller livshotande sjukdomar som inte kan behandlas tillfredsställande med godkända läkemedel och inte kan ingå i en klinisk prövning kan erbjudas att delta i ett så kallat Compassionate Use-Program (CUP).

Syftet med CUP är att av humanitära skäl öka tillgången till läkemedel som är under utveckling och att främja ett gemensamt tillvägagångssätt inom EU.

En annan möjlighet för en patient att få tillgång till ett icke-godkänt läkemedel är genom licens. Här krävs att en behörig förskrivare skapar en motivering för licensen och att ett apotek lämnar in en ansökan till Läkemedelsverket. Läkemedelsverket gör sedan en särskild prövning om det finns ett medicinskt behov som inte kan tillgodoses av redan godkända läkemedel.

05

Uppföljning

07

Läkemedelsverket övervakar alla läkemedel för att säkerställa att de är effektiva och säkra under hela livscykeln. Hälso- och sjukvårdspersonal är skyldiga att rapportera direkt till Läkemedelsverket om nya biverkningar eller kvalitetsproblem uppstår, men även privatpersoner kan rapportera biverkningar.

Pfizer följer upp alla rapporter om händelser för våra läkemedel för att ständigt utveckla och förbättra våra läkemedel.

Kliniska prövningar

Kliniska prövningar behövs för att utvärdera nya läkemedel och vacciner och förlitar sig på frivilligt patientdeltagande

Kliniska prövningar utvärderar effekten av läkemedel och är en grundförutsättning för utveckling, utvärdering och godkännande av nya läkemedel och vacciner.

Svensk hälso- och sjukvårdspersonal bidrar i många av Pfizers globala forskningsprogram. Det innebär att många patienter i Sverige får möjligheten att prova nya potentiella behandlingsmetoder och att vården får tidig erfarenhet.

Vill du vara med och bidra i en klinisk prövning?

Patienter kan delta i en klinisk prövning förutsatt att det finns pågående studier som passar diagnos, sjukdomsbild och övriga personliga förutsättningar. Om du är intresserad kan du fråga din läkare om det finns någon lämplig prövning eller söka i databaser med samlad information om kliniska prövningar, t ex www.hiks.se

Kliniska prövningar godkänns av Läkemedelsverket och Etikprövningsmyndigheten som bedömer om studiesubstansen är tillräckligt säker för att ges till

människa och att prövningens upplägg uppfyller strikta regulatoriska och etiska regelverk.

Deltagare i en randomiserad prövning lottas in i olika behandlingsgrupper och kan antingen få ett studieläkemedel eller en standardbehandling (kontrollgrupp). Om det inte finns någon standardbehandling får kontrollgruppen placebo (verkningslös substans). Slumpen avgör studiedeltagarens grupptillhörighet.

En klinisk prövning "blindas" oftast för att i så hög grad som möjligt undvika att utförandet eller resultaten ska påverkas av förväntningar eller förutfattade meningar. En enkelblindad prövning innebär att deltagaren inte vet vilken behandling den får. En dubbelblindad prövning innebär att både deltagaren och prövningspersonalen är ovetande. Om blindning inte används, en så kallad öppen eller oblandad prövning, vet samtliga parter vilken behandling som ges.

STEG FÖR STEG

Vad innebär det att delta i en klinisk prövning?

Intresse

Du blir tillfrågad eller uttrycker själv intresse för att delta i en klinisk prövning. Det är alltid ditt eget beslut om du vill delta eller inte.

Information och samtycke

Du får muntlig och skriftlig information om prövningens nytta och risker, samt möjlighet att ställa frågor till ansvarig personal, för att få en full förståelse för vad det innebär att delta. Därefter signerar du ett samtyckesformulär.

Möjlighet att delta

Det är ansvarig prövningspersonal som avgör om du och din sjukdomsbild uppfyller prövningens kriterier.

Försöksupplägg

Varje prövning styrs av ett protokoll. Detta följs noga för att studiedesign, datainsamling, deltagarens åtagande etc. ska vara lika för alla inblandade. Det är avgörande för att få pålitliga resultat.

Som studiedeltagare kan du när som helst hoppa av studien utan att ange något särskilt skäl och utan att din vanliga behandling påverkas.

Resultat

Efter prövningens slut analyseras insamlad data för att bedöma effekt och säkerhet av läkemedlet eller vaccinet mot kontrollgruppen.

Min patientberättelse

”Du är fortfarande ung (64 år!). Vi sätter in en kraftfull hästkur på dig. Cellgifter och antikroppar, så kallad FCR-terapi. Det är rätt medicin det”, sa läkaren. Måhända inte ordagrant, men det var andemeningen.

Det var för fyra år sedan. Jag hade fått besked att det var dags att påbörja min cancerbehandling. Diagnosen Kronisk Lymfatiskt Leukemi (KLL), hade fastställts tre år tidigare då jag undersöktes för nyupptäckt diabetes 2. ”Vad är det här för knöl”, frågade jag läkaren som skickade mig på utredning.

Typiskt, två kroniska diagnoser inom loppet av tre månader. Jag som aldrig brukar vara sjuk. Nåväl, diabetesen gick att behandla med insulin. Och cancer, ja ”den behöver kanske aldrig behandlas”, sa läkarna. Men hösten 2019 ändrades det. Anledningen var försämrade blodvärden och förstörade lymfkörtlar. Inte akut, men ändå dags att ”nollställa cancer” som läkaren uttryckte det.

Det blev dock ingen FCR-terapi.

Istället hamnade jag i en klinisk prövning. Bakgrunden var att jag samma höst varit på en konferens, arrangerad av Blodcancerförbundet, där en studie inom KLL presenterades av en läkare från Uppsala. I studien jämfördes FCR-terapi med nyare läkemedel som gavs i olika kombinationer.

Där skulle jag vilja ingå, tänkte jag redan där och då på konferensen. Jag tog därför själv kontakt med Akademiska sjukhuset när det var dags för min behandling och efter nya provtagningar, kvalificerade jag in mig i studien. Plötsligt hade jag bytt både terapi och sjukhus.

Att jag fick vetskap om prövningen var en tillfällighet, jag råkade vara på den där konferensen. Annars kan det vara svårt att hitta aktuella studier, men det finns samlad information på ett antal hemsidor. Eller så kan man fråga sin läkare.

Det fanns flera anledningar till att jag ville ingå i en studie – att man bidrar till forskningen, att biverkningarna verkade vara lindrigare och att uppföljningen är förtätad och noggrann. Minsta lilla avvikelse, eller rent av nysning, och min behandlande läkare ville att jag skulle höra av mig.

Nu, tre år efter avslutad behandling, har de första resultaten från studien kommit.

Och de är mycket positiva. Idag kan man – genom vanligt blodprov – inte hitta några cancerceller. Men riktigt friskförklarad blir jag väl aldrig eftersom KLL är en kronisk sjukdom. Eller kanske var det här den botande medicinen, trots allt. Vem vet?

Lennart 64 år

Vad har du som patient för rättigheter när du deltar i en klinisk prövning?

Beslutet att delta i en klinisk prövning är alltid ditt eget. Du har också rätt att ändra ditt beslut och lämna prövningen när som helst under studiens gång utan krav på motivering och utan att din vanliga behandling påverkas.

Om du väljer att delta i en klinisk prövning behöver du skriva under ett samtycke efter att ha fått både muntlig och skriftlig information om prövningens nytta och risker. Det är viktigt att följa de instruktioner som du får för att säkerställa prövningens kvalitet.

På etikprövningsmyndighetens hemsida www.etikprovningmyndigheten.se kan du läsa mer om dina rättigheter som patient.

Vad finns det för fördelar och risker med att delta i en klinisk prövning?

De flesta som anmäler sig till en klinisk prövning gör det för att få möjlighet att prova en potentiell ny behandling.

Många vill också bidra till forskningen. Den viljan är viktig eftersom forskningen är beroende av personer som frivilligt vill delta i kliniska prövningar och därigenom bidra till utveckling och utvärdering av nya, effektiva och säkra behandlingar som i förlängningen kan hjälpa andra patienter.

Många uppskattar också att man som studiepatient oftast har utökad tillgång till vården genom noggrann uppföljning och lite extra omhändertagande.

Eftersom studieläkemedlet ofta är nytt och därför inte helt kartlagt, finns det alltid en viss risk med att delta i en läkemedelsprövning. Både kända och okända biverkningar kan uppstå. Då är det tryggt att veta att du alltid har rätt att lämna prövningen. I Sverige har också alla företag som ansvarar för en läkemedelsprövning försäkringar som omfattar alla studiedeltagare.

Patientlagen

En lag för att stärka och tydliggöra patientens ställning

Patientlagen infördes 2015 för att stärka patientens ställning gentemot vårdgivare och för att främja integritet, självbestämmande och delaktighet i vården.

Här är en sammanfattning av lagens övergripande innehåll:

Vårdgaranti:	Patienter ska få vård inom viss tid.
Information:	Patienten ska få information om sitt tillstånd, tillgänglig vård och behandling, samt eventuell ersättning och om möjligheten att få en second opinion eller vård utomlands.
Samtycke:	Hälso- och sjukvård får inte ges utan patientens samtycke.
Delaktighet:	Vården ska utformas och genomföras i samråd med patienten.
Fast vårdkontakt:	Trygghet, samordning och möjlighet till individuell planering skapas genom möjligheten till en fast vårdkontakt.
Valfrihet:	Patienten ska få möjlighet att välja behandlingsalternativ och hjälpmedel i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. Patienter ska också ges möjlighet att välja vårdgivare inom eller utanför den egna regionen.
Second opinion:	Patienter med livshotande eller särskilt allvarliga sjukdomar ska få möjlighet till en ny medicinsk bedömning.
Personuppgifter:	Personuppgifter ska hanteras så att patientens och övriga registrerades integritet respekteras. Möjlighet finns att få intyg om vården.
Synpunkter, klagomål och patientsäkerhet:	Patientnämnder hjälper till med klagomål, information och främjar kontakter mellan patienter och vårdpersonal.

Du kan läsa mer om vad patientlagen innebär på Socialstyrelsens hemsida www.socialstyrelsen.se

Ref: Patientlag (2014:821) Svensk författningssamling 2014:2014:821 t.o.m. SFS 2023:42 - Riksdagen

Miljö och hållbarhet

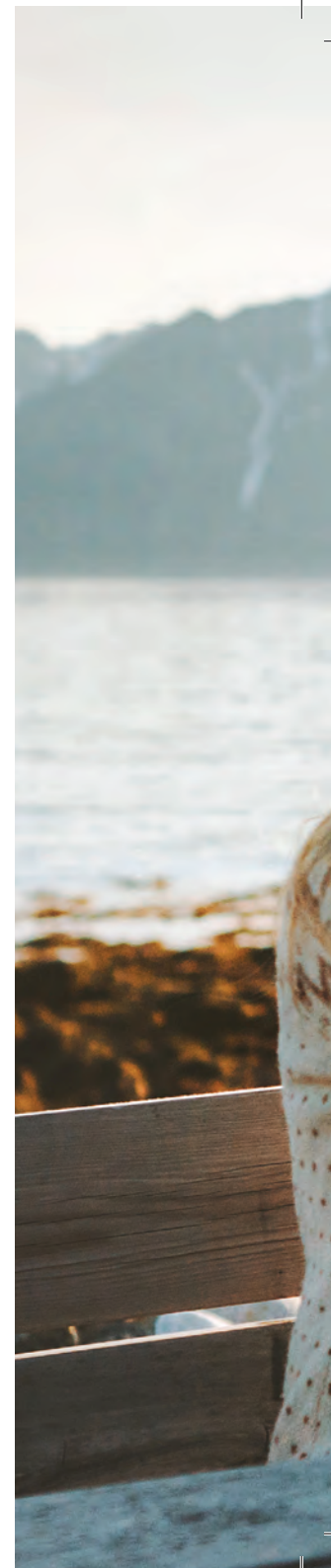
Likt de flesta andra produkter kan läkemedel påverka miljön

Pfizers miljö- och hållbarhetsarbete omfattar hela vår verksamhet, d.v.s forskning, tillverkning, försäljning, konsumtion samt avfalls- och avloppshantering. Vi tar hänsyn till miljön samtidigt som vi prioriterar patientnytta. Vi strävar efter att minimera miljöpåverkan under hela läkemedlets livscykel genom att vidta åtgärder baserade på djupgående kunskap om läkemedlens miljöeffekter.

Utsläpp och avfallshantering av läkemedel i Sverige.

I Sverige står patientanvändning för de största utsläppen av läkemedelsrester, genom spridning via urin och avföring. Avloppsreningsverken rensar mycket av läkemedelsresterna, men inte allt. Det innebär att en del rester kan nå vattendrag och grundvattnet.

Överblivna läkemedel bör lämnas tillbaka till apoteken för att undvika spridning i naturen. I Sverige, återlämnas ungefär 75 procent av överblivna läkemedel. Eftersom hushållsavfall förbränns i Sverige betraktas även spridningen av läkemedel via hushållssopor vara begränsad i vårt land.

Hållbarhet i hjärtat av vår tillverkning

Pfizer har cirka 40 produktionsanläggningar runt om i världen som alla prioriterar hållbarhets- och miljöfrågor.

Vår produktionsanläggning i Strängnäs har utmärkt sig inom miljö- och hållbarhetsområdet med effektivitet och flexibilitet för att uppnå ambitiösa mål. Här fokuserar vi på att främja energisparprogram, öka effektiviteten i tillverkningsprocesser och identifiera lösningar med låga eller inga koldioxidutsläpp.

Pfizer Strängnäs har uppmärksammats för sitt hållbarhetsarbete och har under åren fått både globala och lokala priser och utmärkelser.

Biverkningsrapportering

Viktigt för ökad kunskap om läkemedel

Din läkare bedömer ett läkemedels risk och nytta för dig som patient. Biverkningar kan uppstå och variera i grad och frekvens mellan olika läkemedel och individer beroende på exempelvis sjukdomshistoria, samtidig behandling med andra läkemedel och kost.

Rapportering av misstänkta biverkningar

Hälso- och sjukvårdspersonal är skyldiga att anmäla misstänkta biverkningar till Läkemedelsverket. Samma skyldighet gäller även för anställda på läkemedelsbolag när det gäller företagets produkter.

Du kan också själv rapportera misstänkta biverkningar som du eller någon i din närhet har drabbats av. Biverkningen behöver inte vara utredd eller bekräftad för att rapporteras. Det är viktigt att notera att misstänkta biverkningar kan vara upplevda effekter i samband med läkemedelsanvändning, men de behöver inte nödvändigtvis ha orsakats av det specifika läkemedlet eller vaccinet.

Biverkningar och deras betydelse för säker medicinering

En biverkning är vanligtvis en negativ och oavsiktlig reaktion på ett läkemedel, men det finns också positiva biverkningar som kallas "sidoeffekter". Även dessa är viktiga att rapportera då de kan bidra till en utvidgad användning av läkemedlet för behandling av andra symtom eller patientgrupper. Kontinuerlig rapportering av misstänkta biverkningar är viktig för säkerhetsövervakning och kunskapsutveckling kring godkända läkemedel.

Rapportera en biverkning, positiv eller negativ, på Läkemedelsverkets hemsida www.lakemedelsverket.se

Upptäckta biverkningar kan leda till flera åtgärder som exempelvis:

- Ändrad risk-nytta bedömning av läkemedlet.
- Uppdatering av bipacksedeln.
- Begränsning av läkemedlets användningsområde.
- Tilläggsinformation till hälso- och sjukvården, exempelvis via nyhetsbrev eller förskrivningsinstruktioner.
- Läkemedelsindragning.

Genom samarbete med patientorganisationer får läkemedelsföretag ovärderlig kunskap om patientens behov.

Samverkan med läkemedelsföretag

Bygger på öppenhet och transparens

Samverkan mellan läkemedelsföretag och organisationer såsom patientföreningar är viktigt för att utbyta kunskap och erfarenheter inom gemensamma områden.

Det är också värdefullt att driva gemensamma projekt för att förbättra förutsättningar för patienter som lever med sin sjukdom. För alla parter är det viktigt att samarbetet sker på ett öppet och förtroendefullt sätt.

LiF – Läkemedelsindustriföreningen, branschorganisationen för de forskande läkemedelsföretagen, har tydliga riktlinjer och etiska regelverk för hur samarbeten mellan

läkemedelsföretag och patientorganisationer ska genomföras.

Läkemedelsbranschens etiska kod hjälper också till att säkerställa att endera partens oberoende inte kan ifrågasättas.

Mer information om regelverken, utbildningar och avtalsmallar finns på hemsidan, www.lif.se, där också alla samarbeten redovisas i en öppen databas.

Regelverket för samverkan mellan läkemedelsföretag och patientföreningar bygger på fem grundläggande och vägledande principer:

Respekt

för varandra och varandras roller.

Ömsesidighet & goda relationer

där aktiviteter och projekt som planeras ligger i samtliga parterns intresse.

Öppenhet & transparens

för att skapa insyn i all samverkan.

Utvalda samarbetsområden

kan gälla ämnen med naturlig koppling till de olika parternas intresseområden.

Oberoende samarbetspartner

är grunden för all samverkan.

Påverkansarbete

Patientorganisationers engagemang gör skillnad

Sedan den 1 juli 2022 har Sverige en ny lagstiftning om organdonation. Påverkansarbetet från MOD – “Mer Organdonation” var avgörande för att lagen skulle komma på plats och för att den skulle bygga på professionens kunskap samt återspegla befolkningens höga donationsvilja. Micaela Hamrin, verksamhetschef vid MOD, berättar här om hur de arbetade för att förändra lagen.

MOD:s starka steg för förändring

Hela processen pågick mellan 2013 och 2022 med två statliga utredningar och under denna tid arbetade MOD på många olika sätt. MOD har haft förmånen att arbeta tillsammans med många experter inom donationsverksamheten som själva brinner för frågan och med deras hjälp kartlade man vilka hinder som fanns, både i regelverket och hälso- och sjukvårdsorganisationen. Detta har varit helt avgörande enligt Micaela.

För att skapa förändring tog MOD kontakt med ledamöter från socialutskottet i riksdagen eftersom det var de som skulle bereda propositionen. Man bjöd in till enskilda möten, seminarier och runda bordssamtal med både juridiska,

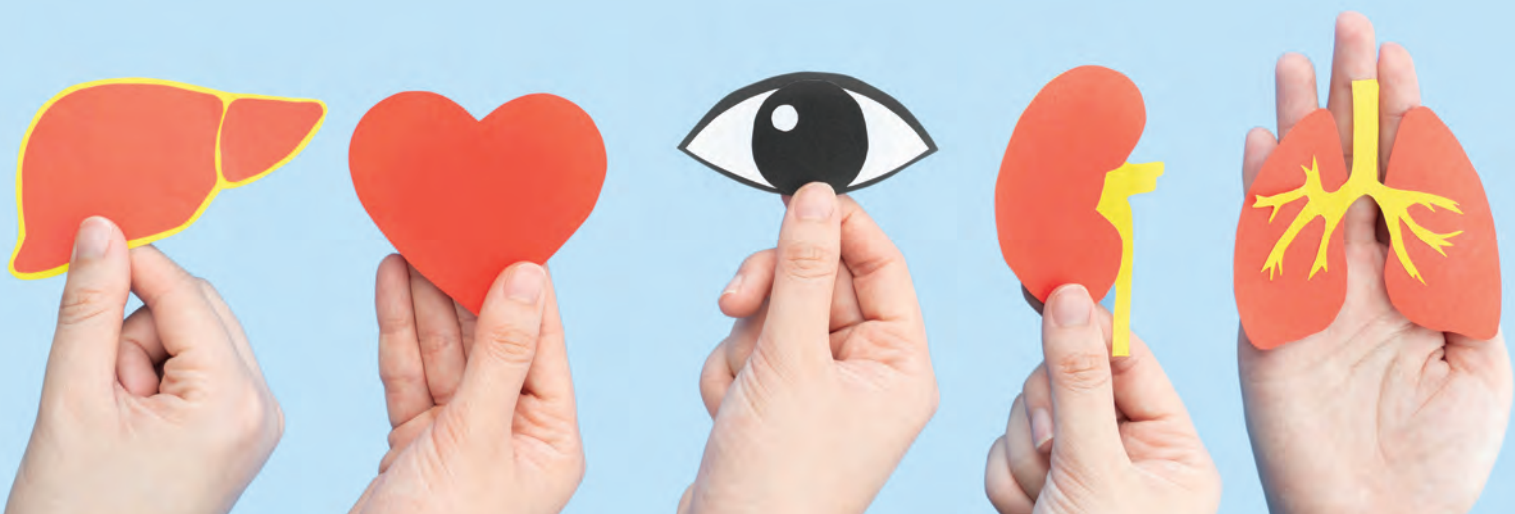
medicinska och etiska perspektiv på lagstiftningen där professionen alltid var representerad. Därutöver arbetade de aktivt mot media under hela processen för att förklara denna komplexa fråga på ett så enkelt sätt som möjligt, berättar Micaela.

Ett gemensamt brev skapade förändring

En avgörande händelse var när den första propositionen kom 2020 och det uppdagades att den inte levde upp till de förändringar sjukvården behövde för att kunna ge fler möjlighet att donera organ.

– Vi mobiliserade då vårt nätverk och skrev ett gemensamt brev till socialdepartementet och kontaktade ledamöter i socialutskottet, vilket gjorde att propositionen drogs tillbaka. Året efter presenterades en ny proposition med de förändringar som sjukvården verkligen behöver för att kunna respektera fler individers vilja att donera, avslutar Micaela.

Vill du veta mer om MODs arbete kan du kontakta dem på: info@merorgandonation.se

Micaelas bästa råd till andra organisationer är att:

- **Identifiera hinder:** Kartlägga hinder inom den frågan man arbetar med samt på vilken nivå dessa hinder behöver undanröjas. Skapa en handlingsplan utifrån kartläggningen.
- **Samarbeta med professionen:** Skapa allianser med experter inom sjukvården och se till att ni arbetar mot samma mål; ha sjukvårdens stöd i den fråga ni driver.
- **Var påläst:** Ta del av information från myndigheter, sjukvården och andra dokument, exempelvis äldre motioner och offentliga utredningar. Vi hittade allierade inom politiken genom att se vilka som skrivit motioner eller debatterat i frågan tidigare.

Patientinitiativ som drivs av Pfizer

Pfizer deltar i och driver flera projekt som syftar till att tillhandahålla relevant information till patienter. Dels via hälso- och sjukvården men också via ett antal hemsidor som ger ytterligare värdefull information och råd till patienter och deras närstående.

Här är några exempel:

Fästing.nu

TBE är en allvarlig sjukdom som kan överföras till människor från fästingar.

TBE går inte att bota, men förebyggande vaccinering ger ofta ett fullgott skydd. Webbplatsen innehåller kunskap om fästingar, dess utbredning och överförbara infektioner.

Här kan du enkelt hitta din närmaste TBE-vaccinatör i Sverige och skapa påminnelser för din påfyllnadsdos.

Lunginflammation.se

Lunginflammation är en infektion i luftvägarna som kan komma helt plötsligt. Orsaken kan både vara virus och/eller bakterier.

När det rör sig om bakterier är pneumokocker i särklass vanligast. Mest utsatta är små barn och äldre.

Webbplatsen informerar om symtom, orsaker och behandling. Här kan du även enkelt hitta din närmaste vaccinatör i Sverige.

Spriddbröstcancerochdu.se

Den här webbplatsen är till för dig som har spridd bröstcancer eller har någon i din närhet som lever med sjukdomen.

En cancerbehandling är tuff, men det finns olika behandlingsalternativ som passar olika människor.

Lär dig mer de olika alternativen, så du kan ta aktiva beslut och må så bra som möjligt under behandlingstiden.

Kännpulsen.se

Hjärtflimmer eller förmaksflimmer är den vanligaste rytmstörningen i hjärtat, och betydligt mer förekommande än man tidigare trott.

Här kan du lära dig mer.

Blodproppsskolan.se

Här kan patienter med förmaksflimmer eller blodproppar i benen/lunga eller som har konstgjorda hjärtklaffar lära sig mer om sina tillstånd.

Pedagogisk utbildning blandas med filmer och fakta. Vi går igenom symtom, orsaker, diagnos och behandling.

Medicinska termer förklaras på ett enkelt sätt.

sökitid.nu

Om man är äldre eller tillhör en riskgrupp för att få allvarlig covid-19 ska man söka vård i god tid för att undvika att bli allvarligt sjuk. På denna hemsida finns information om olika riskgrupper för svår covid-19 och vilka symtom som är typiska för sjukdomen.

Rörelse.se

Även om reumatiska sjukdomar i de flesta fall inte går att bota, går det att göra mycket själv för att påverka sitt mående.

Med hjälp av en kombination av läkemedel, sjukgymnastik, arbetsterapi, egen träning och rätt kost har man goda chanser att dämpa inflammationen, bromsa ner ledernas nedbrytning och lindra smärtan.

Blödarsjukaguiden.se

Förr i tiden innebar diagnosen blödarsjuka att man var tvungen att avstå från många vardagliga aktiviteter.

Här kan du som patient, anhörig eller intresserad lära dig mer om blödarsjuka.

Fakta varvas med information om behandling och tips för att leva ett gott liv med sin sjukdom i vardagen.

Attr-amyloidosis.se

ATTR-amyloidosis är en sällsynt men allvarlig sjukdom som förekommer i två varianter, en ärftlig och en åldersrelaterad, och kan drabba flera olika organ.

På den här hemsidan finns information om sjukdomen, behandlingsalternativ och vart du som drabbad eller anhörig kan vända dig för stöd.

Migränmönstret.se

Migrän är en neurologisk sjukdom som slår hårt mot den som drabbas och påverkar även många runt omkring. Trots att 1,5 miljoner i Sverige lever med migrän finns det både fördomar och okunskap.

Men det finns ljus i migränmörkret – och möjligheter att bryta migränmönstren.

1849 Pfizer grundades i USA

Om Pfizer

Pfizer arbetar för att hjälpa människor till ett friskare och längre liv. Det gör vi bland annat genom att forska fram och tillverka läkemedel och vacciner.

Företaget grundades i USA 1849 och är idag ett av världens ledande läkemedelsbolag med drygt 80 000 medarbetare över hela världen (2022) och med huvudkontor i New York, USA.

Pfizers läkemedel och vacciner finns tillgängliga i omkring 185 länder. Vi har egna forskningscentra i Asien, Europa och Nordamerika men samarbetar också med ca 250 olika universitet och biotech-företag.

Pfizer har ca 40 produktionsanläggningar i olika delar av världen, varav en i Strängnäs. Under 2022 var det runt 1,3 miljarder människor över hela världen som behandlades med något läkemedel eller vaccin ifrån Pfizer.

Våra viktigaste forsknings- och behandlingsområden:

- immunologi och inflammation
- infektionssjukdomar
- kardiovaskulära och metabola sjukdomar
- cancersjukdomar
- vacciner
- sällsynta sjukdomar
- neurologiska sjukdomar

1954 Pfizer etablerades i Sverige

Produktion i Strängnäs:

På Pfizers tillverkningsanläggning i Strängnäs arbetar cirka 350 personer. Det är en av Sveriges mest avancerade kommersiella bioteknologiska tillverkningsenhet av aktiv läkemedelssubstans och vaccin.

Anläggningen har vunnit priser för sina arbetsprocesser och sitt hållbarhetsarbete.

Läs gärna mer om detta i kapitel Miljö och hållbarhet.

Pfizers drivkraft och mål är att hjälpa människor att leva ett längre och friskare liv. Vi når målet genom att forska fram och tillverka nya läkemedel och vaccin.

Pfizer i Sverige

Pfizer etablerades i Sverige 1954 och har idag cirka 500 medarbetare (2023) varav ca 150 arbetar på marknadsbolaget i Stockholm och resterande på vår tillverkningsanläggning i Strängnäs.

Pfizer är en av de största leverantörerna av receptbelagda läkemedel och vacciner med drygt 100 unika produkter på marknaden i Sverige. Vi har flera forskningssamarbeten med universitet, hälso-och sjukvården och företag.

drygt **100**
läkemedel &
vaccin

ca **500**
medarbetare

Samhällsengagemang för förbättrad global hälsa

Alla ska ha möjlighet att få bra vård, oavsett vilken del av världen de bor i

Därför bidrar Pfizer med kompetens och resurser för att mediciner och sjukvård ska bli tillgänglig för alla. I följande avsnitt kan du läsa om några av våra satsningar för förbättrad global hälsa.

Accord for a Healthier World

Klimatförändringar, fattigdom och globalisering bidrar till både spridning av infektionssjukdomar och uppkomst av icke-smittsamma folksjukdomar.

Under 2022 inledde Pfizer därför ett proaktivt arbete "An Accord for a Healthier World", i samarbete med globala experter och myndigheter, som syftar till att ge 1,2 miljarder människor i 45 låginkomstländer bättre tillgång till läkemedel och vacciner. Läs mer om Accord for a Healthier World på www.pfizer.se

A close-up photograph of a person's hands, wearing a white lab coat, holding a heart-shaped globe of the Earth. The globe is blue with white clouds and green landmasses. The background is a blurred white lab coat.

”

Vi använder vår kompetens och
resurser för att mediciner och
sjukvård ska bli tillgänglig för alla

Kampen mot trakom

Sedan 1998 har Pfizer varit involverat i ett globalt projekt för att bekämpa ögonsjukdomen trakom som kan leda till blindhet. Sjukdomen drabbar främst människor i de fattigaste delarna av världen.

Fram till 2022 har Pfizer donerat 1 miljard antibiotikadoser för att behandla sjukdomen. Stora framsteg har gjorts – sedan 2012 har antalet personer som behöver behandlas för trakom minskat med över 90%.

Pfizer Foundation

Välgörenhetsorganisationen fokuserar på tre områden: global hälsa och stärkande av hälsosystem, kris och humanitära insatser samt våra medarbetare och deras samhällsengagemang.

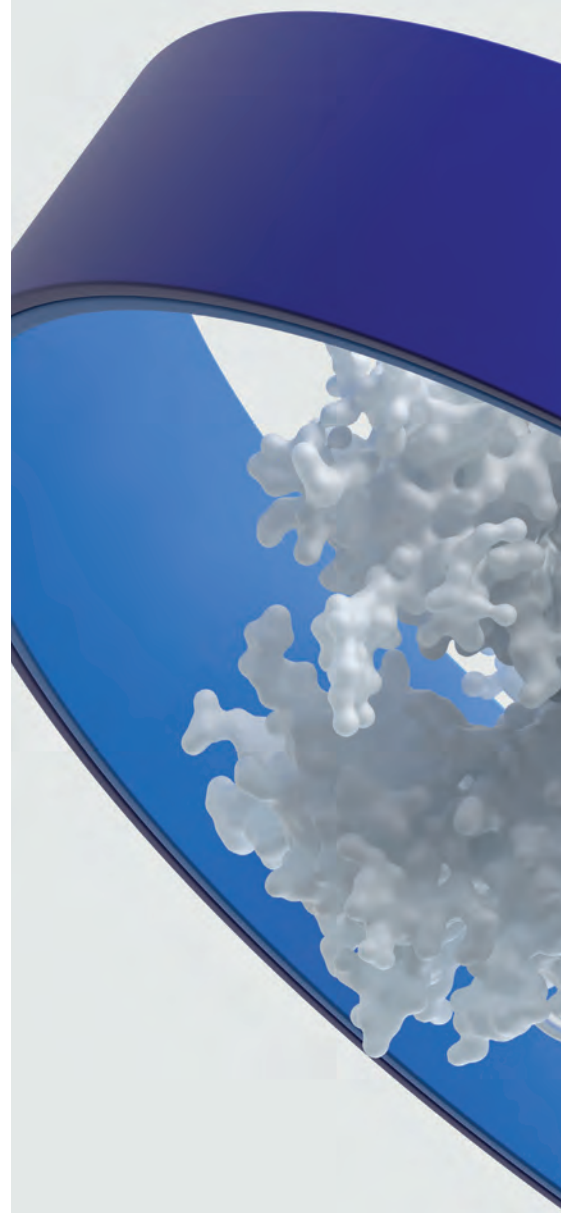
Organisationen tillhandahåller finansiering och resurser vid omedelbara katastroftillstånd och humanitära hälsobehov och ger även Pfizers medarbetare möjlighet till ett samhällsengagemang.

AMR Action Fund – samarbete för att utveckla nya antibiotika

Pfizer är del av AMR Action Fund, ett samarbete mellan 20 läkemedelsföretag som ska utveckla två till fyra nya antibiotika till 2030.

I samarbetet medverkar läkemedelsföretag, välgörenhetsorganisationer, utvecklingsbanker och multilaterala organisationer.

Kontakta oss

Välkommen att maila oss!

Är du intresserad av att samarbeta kring ett projekt, lära känna oss bättre, få mer information om vår verksamhet eller av att ta kontakt med någon på Pfizer? Tveka inte att kontakta oss via e-post.

info.sweden@pfizer.com

Solnavägen 3H, 113 63 Stockholm